

BÜSAM

ÇALIŞTAY NOTLARI

ULUSLARARASI POLİTİKADA RUSYA ETKİSİ VE TÜRKİYE-RUSYA İLİŞKİLERİ

26 ŞUBAT 2026

Uluslararası Politikada Rusya Etkisi ve Türkiye-Rusya İlişkileri

Çalıştay Notları

Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi (BÜSAM), küresel sistemde gözlemlenen dönüşümler bağlamında, " Uluslararası Politikada Rusya Etkisi ve Türkiye-Rusya İlişkileri" başlıklı bir çalıştay düzenlemiştir. Çalıştayda, Rusya'nın uluslararası konumu ile küresel güç dengeleri üzerindeki etkileri, Türkiye-Rusya ilişkileri de göz önünde bulundurularak kapsamlı bir şekilde incelenmiştir.

Başkent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi'nde düzenlenen çalıştayda uluslararası politikada Rusya'nın rolü ve Türkiye-Rusya ilişkilerinin geçmişi, güncel durumu ve geleceği ele alındı. Akademisyenler, diplomatlar ve uzmanların katıldığı etkinlikte iki ülke arasındaki ilişkiler; tarihsel arka plan, bölgesel güvenlik, enerji politikaları ve küresel güç dengeleri çerçevesinde değerlendirildi. Çalıştayda özellikle uluslararası sistemin dönüşümü, Ukrayna savaşı, Karadeniz güvenliği ve Türkiye'nin denge politikası gibi konular öne çıktı.

Çalıştayın açış konuşmasında, Rusya'nın dış politika stratejilerinin sanayi, enerji, iklim ve ekonomik işbirliği alanlarıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiği vurgulandı. Türkiye ile Rusya arasındaki ilişkilerin yalnızca iki ülke arasındaki diplomatik bağlarla sınırlı olmadığı; Suriye, Kafkasya, NATO ilişkileri, enerji işbirliği ve kültürel etkileşim gibi geniş bir jeopolitik çerçevede ele alınması gerektiği ifade edildi. Bu bağlamda savunma, enerji, tarım, turizm ve lojistik gibi sektörlerin de ikili ilişkilerde belirleyici rol oynadığı belirtildi.

Çalıştayda söz alan diplomatik bir temsilci, Türkiye ile Rusya arasındaki ilişkilerin uluslararası sistemde "normalleşme alanı" olarak görülebileceğini ifade etti. İki ülkenin farklı konularda anlaşmazlıklar yaşamasına rağmen diyalog kanallarını açık tutabildiği ve ortak çıkarlar doğrultusunda işbirliği geliştirebildiği vurgulandı. Özellikle Ukrayna savaşında Türkiye'nin arabuluculuk girişimleri ve diplomatik temasları önemli bir rol oynadı. Bununla birlikte bazı konularda görüş ayrılıklarının bulunduğu; özellikle askeri destek ve bölgesel politikalar konusunda iki ülkenin farklı pozisyonlar alabildiği de belirtildi.

Ekonomik ilişkiler açısından ise Batı ülkelerinin uyguladığı yaptırımların iki ülke arasındaki ticareti zorlaştırdığı ifade edildi. Buna rağmen enerji, ticaret ve turizm gibi alanlarda karşılıklı bağımlılığın arttığı ve ekonomik ilişkilerin gelişmeye devam ettiği dile getirildi. Ayrıca iki ülke

arasında kültürel etkileşimin güçlü olduğu ve bu durumun siyasi ilişkilerin sürdürülebilirliğine katkı sağladığı vurgulandı.

Çalıştayda yapılan tarihsel değerlendirmelerde Türkiye ile Rusya'nın geçmişte birçok kez karşı karşıya gelmiş olmasına rağmen zaman zaman ortak kader paylaştıkları ifade edildi. Özellikle uluslararası sistemde dışlandıkları dönemlerde iki ülke arasında yakınlaşma yaşandığı ve ekonomik işbirliklerinin geliştiği belirtildi. Soğuk Savaş döneminde ideolojik farklılıklara rağmen ekonomik alanda önemli projelerin gerçekleştirildiği, sanayi yatırımlarının bir kısmının bu işbirliği sayesinde ortaya çıktığı hatırlatıldı. Bu bağlamda Karadeniz rejimini düzenleyen uluslararası anlaşmaların iki ülke ilişkilerinde hâlâ kritik bir rol oynadığı vurgulandı.

Ukrayna savaşı ise çalıştayın önemli tartışma başlıklarından biri oldu. Uzmanlar, savaşın bölgesel güvenlik dengelerini değiştirdiğini ve uluslararası sistemde yeni kırılmalar yarattığını ifade etti. Savaşın askeri boyutunun yanı sıra diplomatik girişimlerin de sürdüğü, çeşitli barış planlarının ve müzakere süreçlerinin gündeme geldiği belirtildi. Ancak toprak paylaşımı, güvenlik garantileri ve NATO'nun rolü gibi temel konularda henüz kesin bir uzlaşmaya ulaşılamadığı dile getirildi.

Türkiye'nin bu süreçte izlediği politika “denge stratejisi” olarak tanımlandı. Türkiye'nin bir yandan NATO üyesi olarak Batı ittifakıyla ilişkilerini sürdürdüğü, diğer yandan Rusya ile diyalog ve ekonomik işbirliğini devam ettirdiği ifade edildi. Bu durumun uluslararası ilişkiler literatüründe “rekabetçi işbirliği” olarak tanımlanabilecek çok katmanlı bir ilişki modeline işaret ettiği belirtildi.

Enerji konusu da iki ülke arasındaki en güçlü bağlardan biri olarak değerlendirildi. Doğalgaz ticareti, enerji dağıtım projeleri ve nükleer enerji yatırımlarının uzun vadeli stratejik işbirliği yarattığı ifade edildi. Bunun yanında ticaret, tarım ürünleri ihracatı, turizm ve müteahhitlik hizmetleri gibi alanların da ekonomik ilişkilerin önemli unsurları olduğu vurgulandı.

Çalıştayda ayrıca uluslararası sistemde tek kutuplu düzenin zayıfladığı ve çok kutuplu bir yapının ortaya çıktığı görüşü öne çıktı. Bu yeni düzende büyük güçlerin yanı sıra bölgesel ve orta güçlerin de daha etkili hale geldiği ifade edildi. Türkiye'nin bu değişen sistemde çok yönlü diplomasi yürüterek farklı güç merkezleriyle ilişkilerini sürdürmesinin önemli bir avantaj sağlayabileceği dile getirildi.

Sonuç olarak çalıştayda, Türkiye-Rusya ilişkilerinin klasik müttefiklik veya düşmanlık kategorileriyle açıklanamayacak kadar karmaşık olduğu vurgulandı. İki ülke arasında zaman zaman rekabet ve görüş ayrılıkları bulunsa da enerji, ekonomi, güvenlik ve bölgesel dengeler gibi alanlarda karşılıklı bağımlılık devam etmektedir. Katılımcılar, uluslararası sistemin dönüşüm sürecinde Türkiye ile Rusya arasındaki ilişkilerin pragmatik işbirliği ve stratejik denge çerçevesinde gelişmeye devam edeceğini ifade etti.